

ABC

Het ABC is als dijk aangelegd bij de stadsuitbreiding van 1576. Toen ontstond de Karperkuil als nieuwe haven, begrensd door Binnenluiendijk en Uyterdijk (ABC); hij was ook bedoeld als stadswal met aan beide uiteinden een bolwerk (zie de plattegrond van Utenwael, 1596). Weer een nieuwe haven, het Rottegat, veroorzaakte een nieuw verdedigingsstelsel met een nieuwe wal verderop: de Nieuwe Wal; de Uyterdijk was stadswal af. Op de kaart van Doesjan (1794) komt de naam ABC voor het eerst voor als aanduiding van de zogenoemde kadijk. De bebouwing daar staat omschreven als: 't Labbertorium met dezulke aangetrokken erven', dit slaat op het in 1764 daar gebouwde Arsenaal (wapenopslagplaats van het College van Gecommitteerde Raden van het Noorderkwartier). De kopie-kadasterkaart (1823/1832) noteert daar 's Lands Magazijn'; de plattegrond van 1869 geeft 'Broodfabriek' op de zelfde plek. Aan het begin bij de Oosterpoort stond de zoutziederij 'De Toekomst', opgericht (in oudere gebouwen) in 1904. Een naamsverklaring berust op gissingen: hij zou afgeleid kunnen zijn van een ABC-uitgangbord van een daar wonende schoolmeester, of in verband staan met de drie bolwerken in deze omgeving, dan wel met de eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao (Blaeu, circa 1649 vermeldt op de hoek ABC-Binnenluiendijk het 'Westindische packhuys').

ABC

- 1907 J. A. Potgieser verzoekt het struikhout van het ABC te mogen kopen.
- 1908 In het ABC wordt een rijweg aangelegd. J. A. Potgieser verzoekt een boom, staande in het ABC, te rooien.
- 1917 De Dijkgraaf en Heemraden van Drechterland krijgen vergunning om klei te delven uit de berm van de dijk langs de Vluchthaven en uit het bouwland bij het schietterrein. Deze klei is nodig voor de verzwarende van het Dijkje langs het ABC.
- 1922 De directie van de Nederlandse Spoorwegen vraagt om grond gratis beschikbaar te stellen voor de percelen ABC nrs. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 in verband met het aanbrengen van een bestrating en het maken van een afvoer voor hemelwater aldaar.

ABC 1977

NUMMER 1

- 1912 J. A. Potgieser, broodbakker.
1920 P. Dekker, gepensioneerd zeeloods.
1964 J. Schokker.
- 1906 J. A. Potgieser; bouwen woonhuis ter plaatse van nr. 1, bewoonbaarverklaring en maken hek.
- 1907 J. A. Potgieser; oprichten broodbakkerij in (achter) het perceel.
- 1918 D. Kaat; slopen broodbakkerij en bergplaats achter de woningen.
- 1961 Zie nrs. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
1980 Zie nrs. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

NUMMERS 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

nummer 2

- 1912 Alb. ter Haar, rijksambtenaar.
1920 S. de Haas, rangeerder Ned. Spoorwegen.
1928 M. Majoor, arbeider gemeentereiniging.
1964 G. Ensink-Supheert.

nummer 3

- 1912 D. J. Verbruggen, boekdrukkergezel.
1920 Th. Bagchus, machinist Ned. Spoorwegen.
1928 W. de Boer, arbeider Ned. Spoorwegen.
1964 P. Kroonenburg.

nummer 4

- 1912 D. Kat, diamantzetter.
1920 S. Duim, arbeider Ned. Spoorwegen.
1964 H. J. Belmer.

nummer 5

- 1912 A. IJtsma, manufacturier.
P. Hoogvliet, timmerman.
1920 H. J. Willemsen, machinist Ned. Spoorwegen.
1928 Th. S. C. Niemer, arbeider Ned. Spoorwegen.
1964 J. Schokker.

nummer 6

- 1912 S. H. van Diggelen, machinist.
1920 A. Bakker, schaalknecht Ned. Spoorwegen.
1928 H. de Haas, treinpoetser.
1964 H. G. Venema.

nummer 7

- 1912 H. de Vries, timmerman.
1920 G. Wesselman, ambtenaar Ned. Spoorwegen.
1928 J. Taffijn, bankwerker Ned. Spoorwegen.
1964 E. Nannings.
J. Groot.

nummer 8

- 1912 H. Winnubst, machinist HIJSM.
1928 B. J. Boverhof, spoorweg arbeider.
1964 A. P. Duinmaijer.

nummer 9

- 1912 J. A. H. Ten Hoope, bewaarder Rijkswerkinrichting.
1964 B. J. Boverhof.

- 1906 J. A. Potgieser; bouwen acht arbeiderswoningen op het terrein van de broodfabriek in de rooilijn van zijn pasgebouwde woning. In 1907 bewoonbaarverklaring, er wordt een tweede uitgang gemaakt voor nrs. 2, 3.
- 1951 De woningen nrs. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 zijn eigendom van de Nederlandse Spoorwegen. Deze woningen zijn nog aangesloten op het wisseltonnenstelsel.
- 1961 Gemeente Hoorn; aankoop negen woonhuizen (nrs. 1 t/m 9) met erven, samen groot 13 are en 85 ca voor de aankoopsom van f 27.500,- van M. M. Jonkman.
- 1979 Gemeente Hoorn; de laatste drie wisseltonnen uit dit complex worden vervangen door een chemisch toilet.
- 1980 Gemeente Hoorn; slopen nrs. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

NUMMER 32 rood

vermoedelijk zij-ingang Kleine Oost nr. 32

- 1912 H. Eelspeel, zoutziedersknecht.
- 1909 H. Eelspeel; verkoop van alcoholvrije dranken; verlof ingetrokken in 1932.